

การปลูกผักสวนครัว

ประเภทของผักสวนครัว

หลักการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

ตัวอย่างการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

การดูแลรักษาผักสวนครัวในภาชนะ

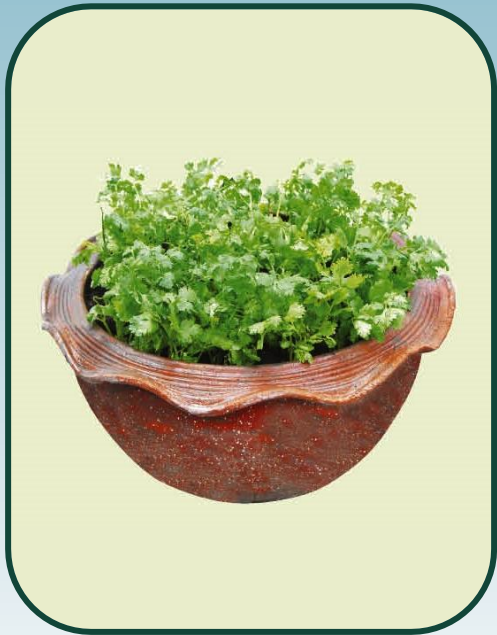
ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

การปลูกผักสวนครัว

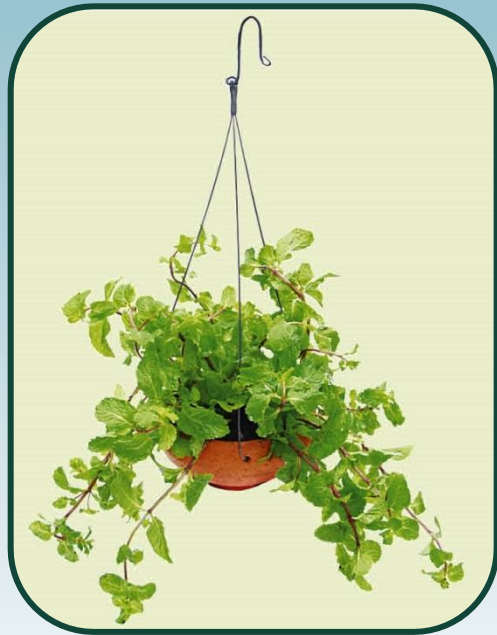

ผักสวนครัว เป็นพืชผักที่ปลูกไว้เพื่อบริโภค
ในครัวเรือน ใช้พื้นที่ปลูกน้อย ได้ผลผลิตเร็ว
ปลูกได้ทั้งในภาชนะ เช่น กระถางตั้งพื้น กระถางแขวน
ยางของรถยนต์ ถังพลาสติก และปลูกลงในแปลงปลูก

ปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

ปลูกผักชี
ในกระถางตั้งพื้น

ปลูกสะระแหน่
ในกระถางแขวน

ปลูกต้นหอม
ในยางของรถยนต์

ปลูกพริก
ในถังพลาสติก

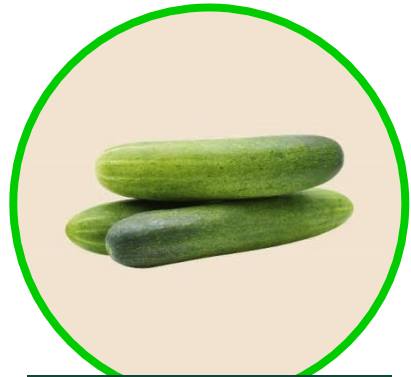
ปลูกผักสวนครัวในแปลงปลูก

ผักสวนครัว เป็นพืชที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เมื่อรับประทานเข้าไปแล้วจะได้รับวิตามินและใยอาหารที่ช่วยให้อวัยวะต่าง ๆ ทำงานได้ตามปกติและขับถ่ายสะดวก ครอบครัวที่ประกอบอาหารรับประทานเอง มักจะซื้อผักสวนครัวจากตลาดหรือในซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งบางครั้งอาจมีราคาแพง ไม่สดใหม่ หรือมีสารเคมีตกค้าง อยู่บนผักสวนครัวมากทำให้เป็นพิษต่อร่างกาย ดังนั้น จึงควรปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานเองที่บ้าน เพื่อจะได้รับประทานผักที่สดใหม่ สะอาดปลอดภัย และการปลูกผักสวนครัวแต่ละชนิด ควรเลือกปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล เพื่อให้ได้ผักที่มีคุณภาพ

ประเภทของผักสวนครัว

๑ ผักสวนครัวที่ใช้ผลและผักเป็นอาหาร

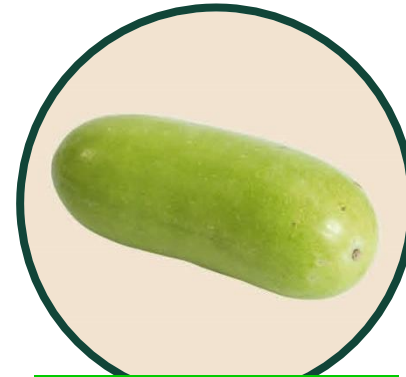
แตงกวา

บวบ

ถั้วผักยาว

ฟักเขียว

ถั้วลันเตา

มะนาว

มะระ

ฟักทอง

พริกพันธุ์ต่าง ๆ

มะเขือพันธุ์ต่าง ๆ

๒

ผักสวนครัวที่ใช้ราก ลำต้นใต้ดิน และหัวเป็นอาหาร

ขมิ้น

หอมแดง

กระเทียม

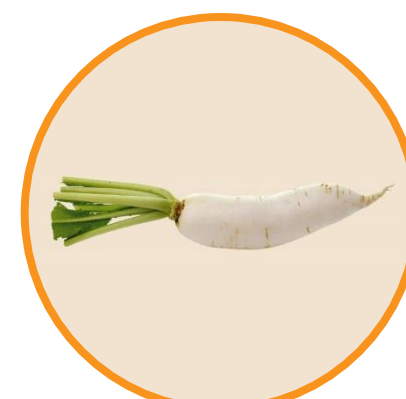
ข่า

หอมหัวใหญ่

ขิง

หัวไชเท้า

๓ ผักสวนครัวที่ใช้ใบและลำต้นเป็นอาหาร

ผักชี

โหระพา

กะเพรา

สะระแหน่

ผักกวาดทุ่งไทย

ผักบุ้งจีน

คะน้า

ผักกาดหอม

ตะไคร้

ผักชีฝรั่ง

ตำลึง

ขึ้นฉ่าย

ผักสวนครัวที่ใช้ดอกเป็นอาหาร

กะหล่ำดอก

ดอกกุยช่าย

ดอกโสน

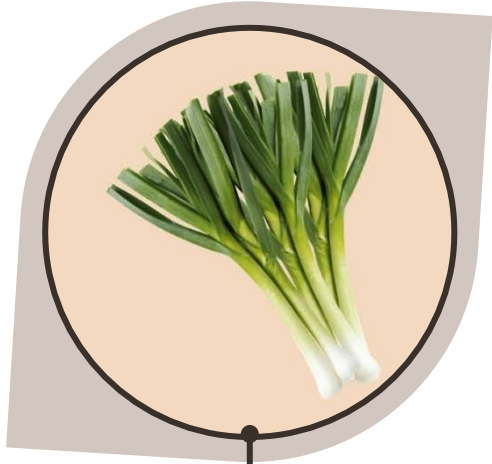

ดอกขจร

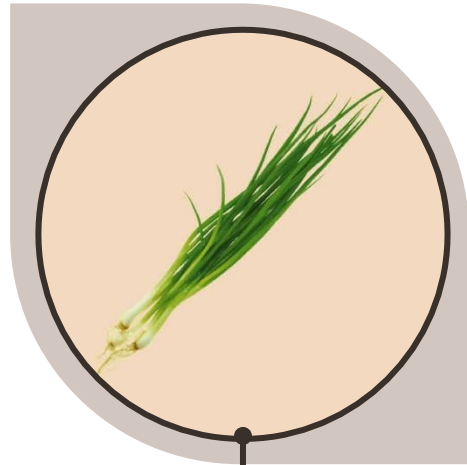
ดอกแค

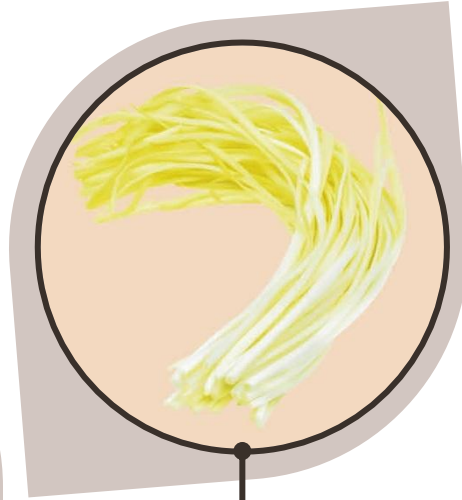
๕ ผักสวนครัวที่ใช้กาบใบและก้านใบเป็นอาหาร

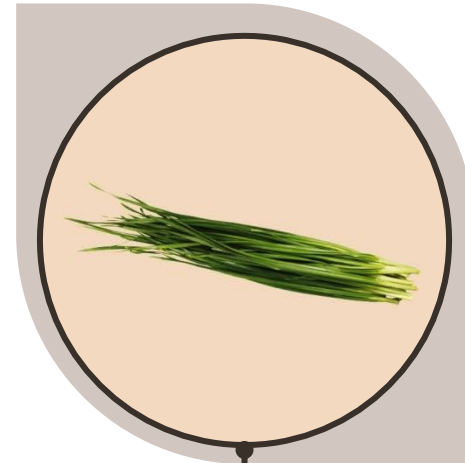
กระเทียมใบ

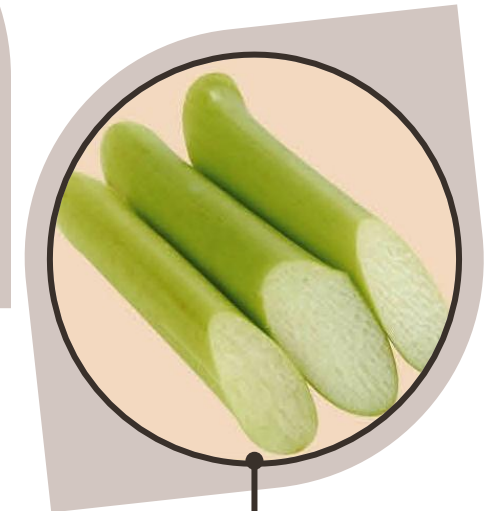
ต้นหอม

กุยช่ายขาว

กุยช่ายเขียว

คูน

หลักการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

๑. การเตรียมภาชนะ

ภาชนะที่ใช้ปลูกผักสวนครัว ควรตัดแปลงจากสิ่งที่ใช้แล้ว หรือชำรุด เล็กน้อย หรือหาได้ง่าย เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และใช้สิ่งของเหลือใช้ให้มีประโยชน์ ภาชนะที่ใช้ควรมีความลึกไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร หากก้นภาชนะ ไม่มีรู ต้องเจาะรูให้น้ำระบายออกได้ เพื่อป้องกันน้ำขัง และรากพืชเน่า

๒. การเตรียมพันธุ์พืช

พันธุ์พืชที่ใช้ปลูกในภาชนะควรเป็นพันธุ์พืชที่ยังรากต้น เช่น ผักบุ้งจีน คะน้า ผักกาดหอม ผักกาดขาว ต้นหอม ผักชี ขึ้นฉ่าย กุยช่าย สะระแหน่ โหระพา กะเพรา พริกขี้หนู ตะไคร้

นอกจากนี้ พันธุ์พืชที่เป็นเมล็ด ควรเลือกที่แก่จัดและแห้ง สำหรับพันธุ์พืช ที่เป็นกิ่งชำ ควรเลือกที่ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป

๓. การปลูก

ควรศึกษาวิธีปลูกผักสวนครัวแต่ละชนิดให้เข้าใจก่อนปลูก เลือกปลูกผักสวนครัวตามฤดูกาล ปลูกผักสวนครัวที่ให้ผลผลิตได้ตลอดปี ปลูกผักหลายชนิดในแปลงเดียวกัน ปลูกผักที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้นบ้างยาวบ้างคละกันในแปลงเดียวกัน ปลูกผักชนิดเดียวกันแต่ทยอยปลูกครั้งละ ๓-๕ ต้น หรือเพียงพอสำหรับรับประทานในครอบครัวได้ในแต่ละครั้งที่เก็บเกี่ยว ก็จะทำให้ผู้ปลูกมีผักสวนครัวที่สดใหม่ เก็บรับประทานได้ทุกวันตลอดปี

๔. การดูแลรักษา

ควรให้น้ำ ให้ปุ๋ยอย่างเพียงพอ กำจัดวัชพืชและศัตรูพืชเป็นประจำ

๕. การเก็บเกี่ยว

ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุเหมาะสม ตามจุดประสงค์ของการนำไปใช้ ประโยชน์ เช่น ผักชี สะระแหน่ ที่จะนำไปตกแต่งอาหารให้เด็ดแต่พอใช้ ส่วนที่เหลือสามารถเจริญเติบโตต่อไป

วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

๑. ดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ใช้สำหรับให้รากพืชยึดเกาะเพื่อเจริญเติบโต

๒. แกลบดิบ แกลบเผาหรือถ่านแกลบ ใช้ผสมดิน เพื่อทำให้ดินร่วนซุย น้ำและอากาศผ่านได้สะดวก รากพืชชอนไชได้ง่ายและยังช่วยปรับสภาพดินให้เกิดความสมดุล ป้องกันการเกิดโรคในดิน ช่วยดูดซับความชื้นและลดความร้อนในดินได้

๓. ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ใช้เพิ่มธาตุอาหารพืชในดิน

๔. ปูนขาว ใช้ปรับสภาพดินที่เป็นกรด ให้เหมาะสมต่อการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

๕. ภาชนะ เช่น กะละมังพลาสติก ถังน้ำ ชันน้ำ ยางของรถยนต์
ท่อคอนกรีต กาบมะพร้าว กระจับเปลือกไม้ กระจ่างดินเผา ใช้
สำหรับใส่ดินปลูกผักสวนครัว

กะละมังพลาสติก

ถังน้ำ

ชันน้ำ

ยางของรถยนต์

ท่อคอนกรีต

กาบมะพร้าว

กระจับเปลือกไม้

กระจ่างดินเผา

๖. **ช้อนปลูก** ใช้ขุดย้ายต้นกล้า ขุดหลุมปลูกพืช ตักดิน ตักปุ๋ย

๗. **ส้อมพรวน** ใช้พรวนดินให้ร่วนซุย

๘. **บัวรดน้ำ** ใช้รดน้ำผักสวนครัวในภาชนะ

ช้อนปลูก

ส้อมพรวน

บัวรดน้ำ

ตัวอย่างการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

ผักชี

๑. การปลูกผักชี

ผักชี เป็นผักที่ใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน เช่น ใบและก้านใช้รับประทานสด เป็นเครื่องเคียงของอาหารต่าง ๆ ใบใช้ตกแต่งอาหาร ลำต้นและรากนำไปทุบหรือสับให้ละเอียด ใช้เป็นเครื่องเทศปรุงอาหารชนิดต่าง ๆ เพื่อให้มีกลิ่นหอม

ผักชีขยายพันธุ์ด้วยเมล็ดและเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย การปลูกผักชีในภาชนะมีขั้นตอน ดังนี้

๑ ผสมดินร่วน ๒ ส่วน ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ ส่วน แกลบดิบ ๑ ส่วน และปูนขาวเล็กน้อยคลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วตักใส่ภาชนะที่จะปลูก

๒ หว่านเมล็ดพันธุ์ให้ทั่วภาชนะ

๓ รดน้ำให้ชุ่มเช้า-เย็น ประมาณ ๓-๔ วัน เมล็ดจะงอกเป็นต้นผักชี

๒. การปลูกสะระแหน่

สะระแหน่ เป็นผักที่นิยมใช้ใบปรุงแต่งกลิ่นอาหารประเภทยำ ลาบ พล่า ให้นำรับประทาน ใช้ทำยาขับลม ถอนพิษไข้ หรือนำไปสกัดเป็นน้ำมันหอมระเหย

สะระแหน่สามารถขยายพันธุ์ด้วยวิธีปักชำ เจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนและดินร่วนปนทราย การปลูกสะระแหน่ในภาชนะมีขั้นตอน ดังนี้

สะระแหน่

๑ ผสมดินร่วน ๒ ส่วน ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ ส่วน แกลบดิบ ๑ ส่วน และปูนขาวเล็กน้อยคลุกเคล้าให้เข้ากัน แล้วตักใส่ภาชนะที่ใช้ปลูกสะระแหน่

๒ เลือกกิ่งสะระแหน่ที่ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป ปักลงในดิน โดยให้มีส่วนที่ฝังพื้นดินขึ้นมาประมาณ ๒-๓ เซนติเมตร

๓ รดน้ำให้ชุ่มแต่ไม่แฉะเข้า-เย็น

การดูแลรักษาผักสวนครัวในภาชนะ

๑. การรดน้ำ

ควรรดน้ำวันละ ๒ ครั้ง เช้าและเย็น โดยรดพอชุ่มชื้นแต่ไม่แฉะเกินไป

๒. การพรวนดิน

ควรพรวนดินทุก ๑๐-๑๕ วัน เพื่อช่วยให้ดินร่วนซุย น้ำ อากาศและปุ๋ยเข้าสู่ต้นพืชได้สะดวก

๓. การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยที่ใช้ควรเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เพราะย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ ไม่มีสารพิษตกค้างในดินและผักสวนครัวที่ปลูก โดยใส่ปุ๋ยให้ผักสวนครัวเมื่อเริ่มปลูกคลุกเคล้าปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกกับดินที่ใช้ปลูกก่อนหว่านเมล็ดหรือปักชำ และใส่ปุ๋ยน้ำชีวภาพเดือนละ ๒ ครั้ง เพื่อเพิ่มธาตุอาหารในดินให้แก่ผักสวนครัว

๔. การกำจัดวัชพืช

วัชพืช คือ หญ้าชนิดต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในภาชนะปลูกผักสวนครัว เพราะจะแย่งอาหารของผักสวนครัวที่ปลูก ดังนั้นเมื่อพบวัชพืชต้องรีบใช้มือถอนออกมาทิ้งรากทันที

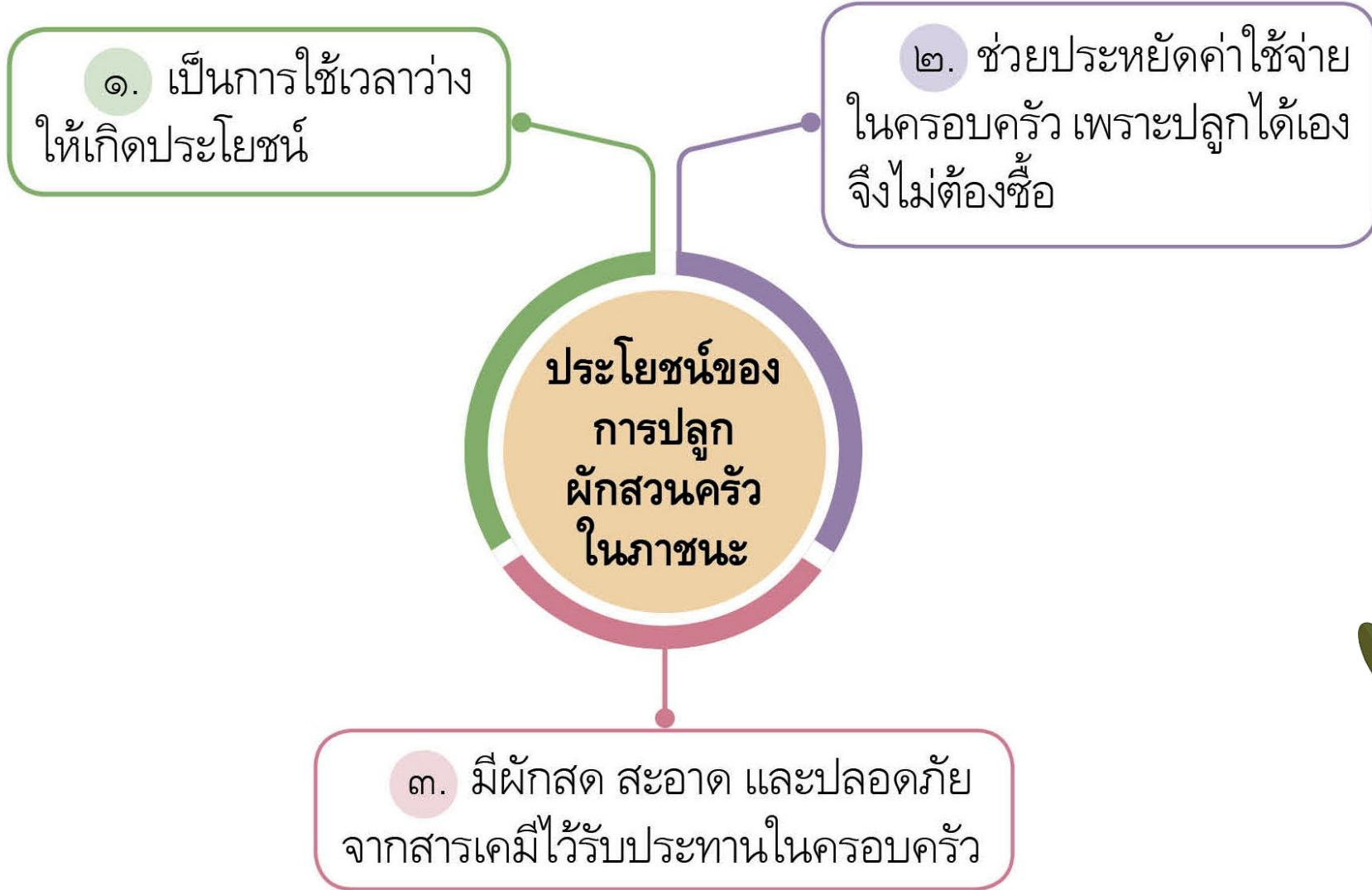
๕. การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

ศัตรูพืชที่สำคัญของผักสวนครัว ได้แก่ แมลงและหนอนต่าง ๆ ที่กัดกินใบและลำต้นของผักสวนครัว จึงควรรู้จักป้องกันและกำจัดอย่างถูกวิธี เช่น การจับหนอนที่อยู่บนต้นพืชออก โดยหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ถ้าจำเป็นให้ใช้สารสกัดจากพืชสมุนไพร เช่น สะเดา ฉีดทุก ๓-๕ วัน

ประโยชน์

ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ

แบบพัฒนาทักษะ ในการทำข้อสอบปรนัยเพื่อประเมินผลตัวชี้วัด

รายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ **๓**

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ หนูปลูกผักสวนครัว

๑.

ข้อใดกล่าวถึงผักสวนครัวได้ถูกต้อง

๑

ต้นไม้ที่ปลูกในบ้าน ใช้พื้นที่น้อย

๒

ดอกไม้ที่ปลูกหลังบ้าน ใช้พื้นที่มาก

๓

ผักที่ปลูกไว้บริโภคในครัวเรือน
ใช้พื้นที่มาก

๔

ผักที่ปลูกไว้บริโภคในครัวเรือน
ใช้พื้นที่ปลูกน้อย

เฉลย

๔

เหตุผล เป็นผักที่ปลูกไว้ในบริเวณบ้าน เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้รับประทาน
ร่วมกัน

๒.

ผักสวนครัวข้อใดจัดอยู่ในประเภทที่ใช้รากและหัวเป็นอาหาร

๑

แครอท

๒

ผักบุ้ง

๓

มะเขือ

๔

คะน้า

เฉลย ๑ เหตุผล รากและหัว คือ ส่วนที่อยู่ในดิน แครอทมีส่วนหัวที่เราใช้รับประทานซึ่งอยู่ในดิน

๓.

การเลือกปลวกฝักสวนครัวควรพิจารณาจากปัจจัยในข้อใด

๑

สีสนสวย

๒

ราคาซื้อขาย

๓

ความสูงของต้น

๔

ประโยชน์และวิธีการปลูก

เฉลย

๔

เหตุผล วิธีการปลูกและดูแลรักษาทำได้ง่าย ฝักที่ปลูกมีประโยชน์ต่อร่างกาย

๕.

ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานเองที่บ้าน

๑

ช่วยปรับปรุงพันธุ์ผักสวนครัว

๒

เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๓

นำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัว

๔

มีผักไว้รับประทาน โดยไม่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการซื้อ

เฉลย

๑

เหตุผล การปลูกผักสวนครัวเป็นการปลูกผักไว้กินเองภายในบ้าน เป็นการปลูกตามธรรมชาติ ดังนั้นจึงไม่สามารถปรับปรุงพันธุ์ผักได้

๕.

ภาษาขอใดเหมาะสำหรับปลูกผักสวนครัวมากที่สุด

๑

โถงใบใหม่

๒

อ่างแก้วราคาแพง

๓

กระถางดินเผาใบใหม่

๔

กะละมังที่มีรอยแตกเล็กน้อย

เฉลย

๔

เหตุผล เป็นภาษาที่ชำรุดแล้วไม่สามารถใช้ประโยชน์อื่นได้นอกจากนำมาปลูกผักสวนครัว

๖.

ข้อใดเป็นการใช้งานส้อมพรวนได้ถูกต้อง

พรวนดิน

ชุดหลุมปลูก

ชุดย้ายต้นกล้า

ชุดแปลงเพาะกล้า

เฉลย ๑ เหตุผล ส้อมพรวนมีลักษณะเป็นซี่ทำให้ดินร่วนซุย

๗.

อุปกรณ์ชนิดใดเหมาะสำหรับรดน้ำผักสวนครัวในภาชนะ

๑

ถังน้ำ

๒

ขันน้ำ

๓

บัวรดน้ำ

๔

สายยางฉีดน้ำ

เฉลย ๓ เหตุผล เป็นภาชนะใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้ที่อยู่ในแปลงขนาดเล็กหรือในภาชนะต่าง ๆ

๘.

เพราะเหตุใดการปลูกผักสวนครัวในภาชนะ จึงต้องมีการพรอนดิน

๑

ทำให้ดินมีแร่ธาตุสำหรับผักมากขึ้น

๒

ทำให้ดินมีความละเอียด เนื้อเนียนมากขึ้น

๓

ทำให้ดินมีช่องว่างสำหรับไส้เดือนมาชอนไชให้ดินร่วนซุย

๔

ทำให้ดินร่วน ช่วยให้ต้นพืชดูดซึมน้ำ อากาศ และปุ๋ยได้อย่างสะดวก

เฉลย

๔

เหตุผล เนื่องจากดินในภาชนะไม่มีสัตว์ที่ช่วยทำให้ดินมีความร่วนซุย

๕.

ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการดูแลรักษาช้อนปลูกหลังจากการใช้งานเสร็จ

๑

เก็บให้เรียบร้อย

๒

ทาด้วยน้ำมัน

๓

ล้างน้ำสะอาด

๔

เช็ดด้วยผ้าแห้ง

เฉลย ๓ เหตุผล เมื่อใช้ช้อนปลูกเสร็จแล้ว ต้องล้างให้สะอาดเพื่อให้หมดคราบดิน เช็ดให้แห้ง แล้วทาด้วยน้ำมัน

๑๐.

การดูแลผักสวนครัวแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตรงกับข้อใด

๑

ใช้สารสกัดจากสมุนไพรกำจัดหนอนในแปลงผัก

๒

ใช้น้ำสะอาดและใหม่รดผัก

๓

ใช้ยาฆ่าแมลงผสมน้ำ

๔

ใช้ปุ๋ยเคมีผสมปุ๋ยหมัก

เฉลย ๑ เหตุผล เป็นการใช้สารจากธรรมชาติในการกำจัดแมลงไม่ทำให้เกิดสารตกค้าง และเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม